

Koperniczki

Nr 47, luty 2025

SP 24 Tarnów

HAPPY
Valentines
DAY

LOVE

Koperniczki

Spis treści

Walentynki na stoku.....	3
Historia walentynek.....	5
Poezja walentynkowa.....	6
Walentynkowe DIY.....	9
Kartki walentynkowe.....	11
Walentynkowy komiks.....	12
Przepisy.....	13
Słodkie rekordy.....	15
Książki.....	16
Dzieci Północy.....	18
Ciekawostki historyczne.....	20
Urodziny Mikołaja Kopernika.....	21
Tłusty czwartek.....	23
Jak widzą nas nasi pupile?.....	25
Dzień Otwarty.....	28
Dzień Bezpiecznego Internetu.....	29
Źródła.....	30
Autorzy i autorki materiałów.....	31

*Walentynki
to wyjątkowy dzień, który
warto spędzić w niecodzienny
sposób.*

*Zamiast tradycyjnej kolacji w
restauracji czy kina,
można postawić na aktywność
na świeżym powietrzu.*

*To doskonała okazja do
zabawy, odpoczynku i spędzenia
czasu tylko we dwoje,
a zimowa sceneria doda całemu
dniu magii.*

*Co roku w Krynicy Zdrój na
stoku Słotwiny Arena odbywają
się walentynki.*

Przybywają tam zakochane pary, które chcą spędzić czas na świeżym powietrzu.

To miejsce oferuje nie tylko świetne warunki narciarskie, ale także urokliwe otoczenie górskie, które stworzy idealny klimat dla romantycznej przygody.

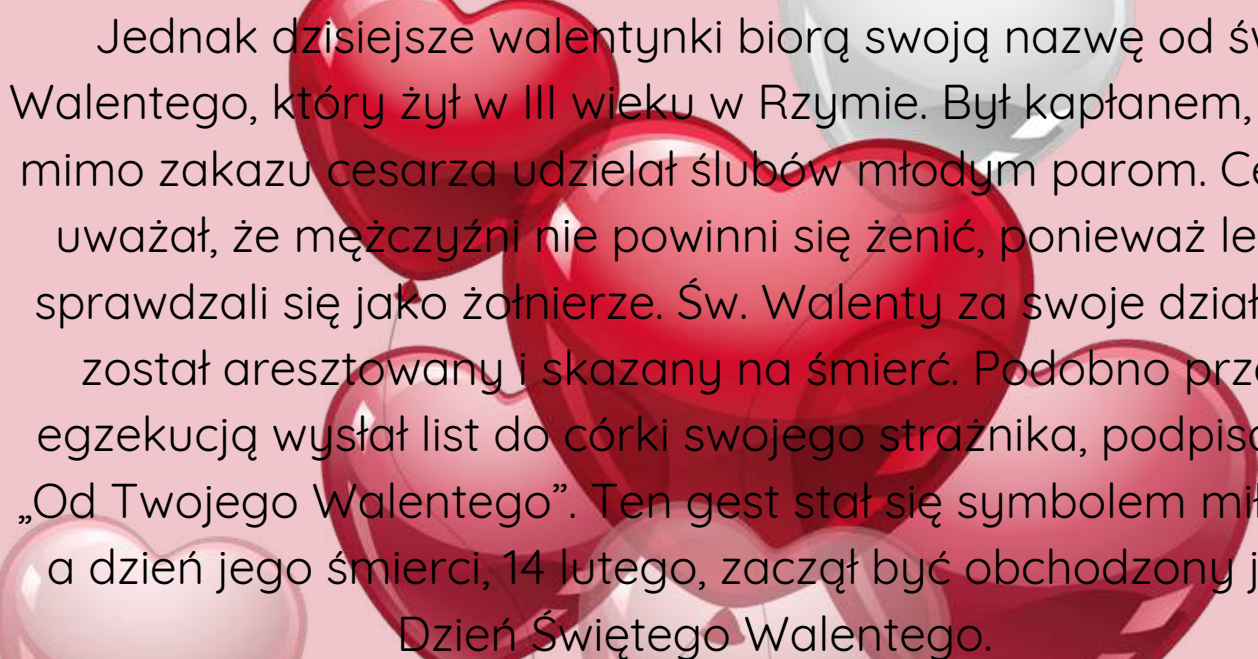
Można razem cieszyć się jazdą na nartach, delektować się widokiem gór i stworzyć piękne niepowtarzalne wspomnienia.

Historia Walentynek

Walentynki, które obchodzimy 14 lutego, są jednym z najbardziej popularnych świąt na całym świecie. Jest to dzień pełen miłości, przyjaźni i drobnych gestów sympatii. Ale skąd wzięła się ta tradycja?

Początki walentynek sięgają starożytnego Rzymu. Wtedy obchodzono tzw. Luperkalia – święto ku czci boga Pana, które miało na celu oczyszczenie i zapewnienie płodności. W trakcie tych obchodów mężczyźni wybierali imiona kobiet, z którymi spędzali czas, a niektóre z tych par później tworzyły małżeństwa.

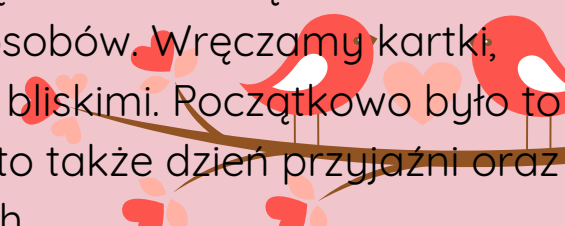

Jednak dzisiejsze walentynki biorą swoją nazwę od św. Walentego, który żył w III wieku w Rzymie. Był kapłanem, który mimo zakazu cesarza udzielał ślubów młodym parom. Cesarz uważał, że mężczyźni nie powinni się żenić, ponieważ lepiej sprawdzali się jako żołnierze. Św. Walenty za swoje działania został aresztowany i skazany na śmierć. Podobno przed egzekucją wysłał list do córki swojego strażnika, podpisany: „Od Twojego Walentego”. Ten gest stał się symbolem miłości, a dzień jego śmierci, 14 lutego, zaczął być obchodzony jako Dzień Świętego Walentego.

W średniowieczu walentynki zyskały bardziej romantyczny charakter. Na dworach rycerskich, 14 lutego, obdarowywano się prezentami i wyznawano miłość. Zwyczaj ten szybko zyskał popularność w całej Europie.

W XIX wieku, walentynki trafiły do Stanów Zjednoczonych, gdzie zaczęto produkować tzw. „walentynki”, czyli kartki z miłosnymi życzeniami.

Z czasem ta tradycja rozprzestrzeniła się w różne zakątki świata. Dziś walentynki obchodzimy na wiele sposobów. Wręczamy kartki, kwiaty, czekoladki, a także spędzamy czas z bliskimi. Początkowo było to święto głównie dla zakochanych, dzisiaj jest to także dzień przyjaźni oraz sympatii dla innych.

Poezja walentynkowa

Dla dzieci młodszych:

Nasz Walenty to jest święty
co serduszka łączy dwa!
Więc go dzisiaj pokochajmy
tak jak ty i ja!

Dziś są miłe walentynki,
więc chłopaki i dziewczynki
miłe słówka zapisują
i życzenia przekazują.

Raz i dwa , raz i dwa!
Dziś Walenty święto ma!
Niech w radosne walentynki
wszyscy mają ładne minki!

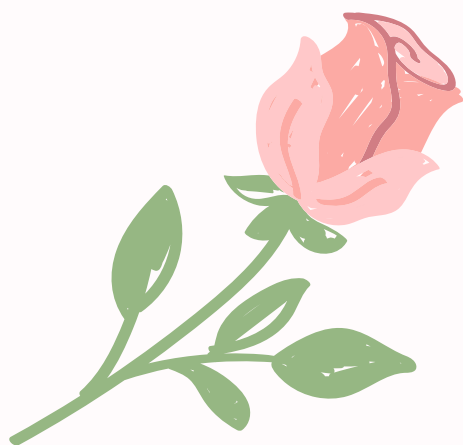

Serduszka czerwone
dzisiaj są połączone.
W dniu świętego Walentego
Niech miłość spłynie od niego.

Dla dzieci starszych:

Słońce nauczyło mnie marzyć,
gwiazdy miłością darzyć,
deszcz nauczył mnie szlochać,
a Ty nauczyłaś mnie kochać.

Moje serce zakochane
tylko Tobie jest oddane.
Daj mi teraz serce Twoje,
będzie nas szczęśliwych dwoje!

Moje serce cicho puka,
moje oko Ciebie szuka,
moje usta szepcą skromnie:
Jeśli kochasz – napisz do mnie.

Wierząc, że jesteś tą osobą,
chciałbym każdą chwilę spędzać z Tobą,
w Twych objęciach kłaść się spać,
razem z Tobą rano wstać,
obok Ciebie zawsze być,
właśnie z Tobą pragnę żyć!

Na dworze chłodno, wiatr drzewa kołysze,
a ja do Ciebie walentynkę piszę.
Piszę powoli, piszę dokładnie,
niech każde słowo w sercu zapadnie!

Ten skromny widoczek,
dla pięknych Twych oczek.
Na świętego Walentego,
w dniu zakochanego.

Czytając, choć pomyśl przez chwilę,
że ten, co wysyła, wspomina i kocha Cię mile.

WALENTYNKOWE DIY

W związku z tym, że zbliżają się walentynki, przygotowaliśmy dla Was parę pomysłów na ręcznie robione prezenty. Oto i one:

PŁYTA

Na starą, nieużywaną płytę za pomocą komputera zgrywamy piosenki, które, np. kojarzą nam się z daną osobą. Następnie wkładamy ją do opakowania, które podpisujemy i dekorujemy. Można również za pomocą kartonu i farb stworzyć gramofon, tak jak na pierwszym zdjęciu

PUDEŁKO SŁODYCZY

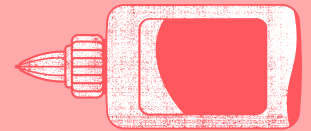
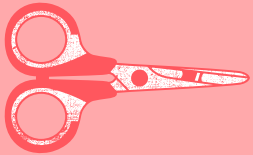
Rozcinamy ścianki ładnie udekorowanego pudełka (tak, jak na zdjęciu). Następnie przyczepiamy do nich słodycze, a potem nakładamy zakrywkę na pudełko. Dzięki temu w momencie jej ściągania pudełko otworzy się, pokazując słodycze. Do środka możemy włożyć drugie, mniejsze pudełko i przygotować je w podobny sposób.

WALENTYNKOWE DIY

PASUJĄCA BIZUTERIA, DODATKI

Jest to piękny i prosty prezent, do którego zrobienia wystarczą tylko modelina, sznurek i farby. Można z nich wykonać pasujące do siebie breloczki, biżuterię (np. pierścionki, naszyjniki). Motywy, które można wykorzystać, to np. puzzle, ying i yang, serca czy cokolwiek, co przyjdzie wam do głowy.

BUKIET

Bukiet jest zawsze dobrym pomysłem. Pamiętajmy jednak, że nie musi on być tradycyjny, z żywych kwiatów. Dobrym wyborem może być bukiet z ręcznie robionych, np. z bibuły lub papieru kwiatów. Inną ciekawą opcją jest bukiet ze słodyczy, np. cukierków na patyczkach lub lizaków. Wystarczy je ładnie owinąć bibułą lub wstążką i piękny prezent gotowy.

pomysły na kartki walentynkowe

Jak zrobić kartkę walentynkową:

Materiały:

czzerwony, różowy lub biały papier

nożyczki

klej lub taśma klejąca

flamastry, pisaki lub długopisy

w różnych kolorach

serduszka z papieru, brokat, naklejki

Zaczynamy od złożenia kartki papieru
na pół, aby stworzyć bazę kartki.

Dekorowanie kartki:

Możesz wyciąć serca
z kolorowego papieru

i przykleić je na okładce kartki.

Jeśli masz brokat, możesz go
nałożyć na serca, aby dodać trochę
blasku. Napisz ręcznie miłe słowa
lub użyj naklejek.

Walentynkowy komiks

Happy Valentine's Day

CIASTEczKA Z SERDUSZKIEM

SKŁADNIKI:

300 g mąki pszennej
100 g cukru pudru
200 g masła
1 jajko
dżem, np. truskawkowy

WYKONANIE:

Na stolnicę lub do misy miksera wsyp mąkę, dodaj cukier puder oraz pokrojone na małe kawałki zimne masło. Siekaj składniki nożem, aż składniki się rozdrobnią i zaczniesz robić kruszonka. Następnie dodaj jajko i zacznij ugniatać składniki.

Ciasto kruche wyrabiaj jak najkrócej się da.

Z gładkiego ciasta uformuj kulę, przekrój na 2 części, zawiń w folię i włóż do lodówki na ok. 45 min. Piekarnik nagrzej do 180 stopni C.

Wyjmij pierwszą część schłodzonego ciasta i rozwałkuj na ok. 4 mm grubości. Małą szklanką wycinaj nieduże kółka i ułóż je na blaszce do pieczenia wyłożonej papierem. Końcem łyżeczki zrób wgłębienia w środku, tworząc serduszko. I wypełnij wgłębienie dżemem. Wstaw do piekarnika i piecz przez około 15 minut, aż ciasteczka zaczną się delikatnie rumienić.

Po upieczeniu wyjmij blaszkę z piekarnika i zdejmij ciastka.

Ciasteczka można oprószyć cukrem pudrem.

DESER BEZOWY Z MALINAMI

SKŁADNIKI:

śmietanka kremówka 30 %
lub 36 %-250 ml
serek mascarpone - 250 g
cukier puder-30 g
bezy-60 g
maliny - można dać inne
owoce-250 g

WYKONANIE:

Dobrze schłodzoną śmietankę, serek mascarpone oraz cukier puder umieść w wyższym naczyniu. Krem ubijaj, zaczynając od niższych obrotów i powoli je zwiększaj, aż do wysokich. Śmietankę z mascarpone ubijaj tak długo, aż mocno zgęstnieje i robi się sztywna.

Przygotuj dwa większe lub cztery mniejsze pucharki.

Na dnie każdego wyłóż pokruszone bezy oraz porcję kremu. Potem znowu maliny, porcja kremu i bezy.

Powtarzaj sekwencję, aż do momentu, gdy skończą Ci się składniki.

SMACZNEGO!

Słodkie rekordy

1. Największy balon z gumy balonowej stworzył Amerykanin Chad Fell w 2004r. Balon miał średnicę 50,8 cm.
2. Najśodsze słodycze to landrynki(90g/100g).
3. Największy pączek na świecie ważył 394 kg.
4. Największym producentem słodyczy na świecie jest Mars.
5. Statystyczny Polak zjada około 52 tabliczki czekolady rocznie.
6. Największa czekolada na świecie została stworzona przez Marinko Biškić w Splicie w Chorwacji, ważyła ponad 800 kg, a położona zajmowała 102,43 m kwadratowe.
7. Najdroższy deser na świecie kosztował niecałe 110tys. zł.
8. Najlepiej sprzedające się słodycze świata to kolejno: Ganache, Kelly Brańsk, Cindy Cornell, Marcepan, Cajeta, Trufle, Gianduja, Muisjes, Ptasia Mleczko, Ahlgrens Bilard.

.....

Książki do przeczytania w lutym

Dla klas 1-3

- „Dzika” - czyli historia o nowej dziewczynce w klasie, która przeżywa wiele ciężkich chwil, jednak po jakimś czasie udaje jej się znaleźć przyjaciela... A może kiedyś kogoś więcej?

- „Zanim żyli długo i zaplątani” - magiczna powieść o wszystkim dobrze znanej księżniczce - Roszpuncie. Mieszka ona już w zamku wraz z Julkiem i swoimi rodzicami, zbliża się dzień jej koronacji. Nikt nie spodziewa się, że jedna noc może wszystko zmienić.

- „Zaczarowane Kucyki - Ucieczka o północy” - Hania przyjeżdża na wakacje do swojej cioci, z początku dziewczynka nie jest zachwycona tą perspektywą jednak nie ma pojęcia, co skrywa stary dąb rosnący tuż obok jej sypialni. Po jakimś czasie dziewczyna odkrywa sekret magicznych kucyków i pędzi jednemu z nich na pomoc... W środku nocy.

Dla klas 4-6

- „Panna Foch” - opowieść o dziewczynie, która przeprowadza się z Warszawy na wieś. Niezadowolona z powodu pozostawienia przyjaciół i znajomych, dziewczynka traci jakiegokolwiek dobre nastawienie na to, co ją czeka w nowym miejscu. Gdy dochodzi do rozmowy z nowymi ludźmi, ta nie zachowuje się przyjaźnie, przez co zyskuje nowe przyzwisko „Panna Foch”. Jednym z jej nowych znajomych jest pewien gburowaty chłopak. Pola (główna bohaterka) w ogóle się z nim nie dogaduje... Ale czy ciągle tak będzie?

- „Longin - Tu Byłem” - Longin wraz ze swoim wykiem oraz babcią wyjeżdża na Mazury, tam zaczynają się jego ciekawe pomysły. Najpierw interes z karmą dla łabędzi, potem wyjazd z rodziną do Paryża, a na końcu wycieczka z przyjaciółmi nad morze. Pytanie jest jedno: Jak poradzi sobie z tym wszystkim Longin?

- „Stasiu, co ty robisz?” - humorystyczna fantastyczno-histeryczna książka pokazująca jednocześnie ciekawe fakty historyczne jak i przygody grupy nastolatków na... lekcji historii z przyszłości!

Dla klas 7-8

- „Wojowniczką z Dzikiego Lasu”- Osiemnastoletnia Rasmira ma zdać egzamin dojrzałości, by bronić swojej osady przed potworami czającymi się w lesie. Niestety zostaje zdradzona i wygnana. Po niedługim czasie znajduje przyjaciół, a jednocześnie sprzymierzeńców. A może zwykła pomoc zesłorocznemu wygnańcowi przerodzi się w coś więcej?
- „Dziedzictwo Kopernika - Zakazany Kamień”- Wade kocha astronomię, uwielbia odwiedzać obserwatorium, gdzie pracuje jego ojciec. Nagle w dziwnych okolicznościach ginie dawny profesor uniwersytetu. Jego śmierć zapoczątkowuje serię zdarzeń, które zagwarantują Wade’owi przygodę, o jakiej można pomarzyć. Grupa przyjaciół musi odszukać 12 artefaktów zwanych „Dziedzictwem Kopernika”. Posiadają one ogromną moc i mogą być wielkim zagrożeniem w nieodpowiednich rękach...
- „Bransoletka z Kości”- Ledwo piętnastoletnia dziewczyna imieniem Solveig, pochodzi z rodu wikingów. Posiada ona hart ducha i tyle wiary w siebie, że można tylko pozazdrościć. Wraz z nią czytelnik odkryje, jacy są niektórzy ludzie i odwiedzą Europę z początku II tysiąclecia. Przemierzą kupieckimi szlakami lądy i morza dawnej Europy Wschodniej. Czego szuka Solveig? Czy to zdobędzie? Czy szczęście faktycznie jest bliżej niż myślimy?

DZIECI

CZ.2

PÓŁNOCY

BRENNA

Od bitwy minęły 3 tygodnie. W tym czasie między mną a Amonem powstało uczucie. Czekałam na jego ruch, aż do teraz. Amon przysuwa się i mnie całuje. Cudowne uczucie bliskości chłopaka niszczą nagle wyrzuty sumienia. Gdyby tylko wiedział..

AMON

Lubię ją, nie wiem, czy mogę nazwać to uczucie miłością, ale od kiedy tylko sięgam pamięcią, czułem coś do Brenny. Teraz, gdy wracam myślami do wczoraj, czuję coś wyjątkowego. Uwielbiam każdą jej cząstkę. To, jak oddycha, uroczy sposób, w jaki zakłada włosy za ucho, kiedy się denerwuje, a najbardziej jej uczciwość. Włożyła w wojnę z Południem całą siebie i wciąż nie mogę uwierzyć, dlaczego. Ja mam powód do walki. Nienawidzę Południa- żołnierze wymordowali całą moją rodzinę.
—Zniszczę ich- przez przypadek wypowiadam tę obietnicę na głos.

BRENNA

Następnego dnia pospiesznie wchodzę do sali narad. Właśnie zwołano radę, ponieważ naszym oddziałom udało się schwytać ważnego więźnia. Pękam ze zdenerwowania. Tożsamość jeńca jest tajna, to może być każdy. Może za chwilę spotkam kogoś, kogo znałam, kiedy jeszcze byłam Raisą- następczynią tronu.

Biorę głęboki wdech i wchodzę do środka.
Idę w stronę pozostałych stojących obok więźnia.
Na widok JEJ twarzy ogarnia mnie przerażenie.

-Witaj córeczko- mówi królowa drwiąco.

W ciągu kilku sekund rozpętał się chaos.

Już za późno, oni już wiedzą. Widzę szok na twarzach zebranych. Nagle dostrzegam Amona. Na jego twarzy nie widać zdumienia. Jest wściekły.

RAISA

Ukrywam się już od 2 dni 5 godzin i 40 minut. Moja pozycja, plany, cele, moje życie to wszystko zniknęło w ciągu kilku chwil.

Siadam na prowizorycznym posłaniu w mojej skromniej, sporządzonej naprędce kryjówce, myśląc o tym, co straciłam.

AMON

Szukam jej wszędzie. W ciągu tych dwóch dni dwukrotnie udało mi się przeszukać miasteczko, ale nie znalazłem żadnych śladów, aż do teraz. Brenna, a raczej Raisa, córka morderczyni, nas zdradziła. Dwa dni temu udało mi się znaleźć jej kryjówkę. Obserwuję, jak siada na posłaniu, przygotowując się do snu. Muszę ją zabić.

Obiecałem.

Zaciskam palce na nożu i podnoszę rękę.

Przyciskam nóż do szyi tej zdradzieckiej dziewczyny, która skradła moje serce.

RAISA

-Amon - szepce do osoby trzymającej mnie tak mocno, że aż nie mogę złapać oddechu.

-Kiedy moi rodzice zostali zabici, obiecałem, że zabiję każdego związanego z Południem. Zniszczę Cię. Zdradziłaś mnie, więc nie mam wyboru, musisz zapłacić.

-To nie tak jak myślisz-szeczę.

-Przepraszam-wbija nóż głębiej.

-Odsuń się—słyszę stanowczy głos.

Wszystko zalewa mgła i już nie czuję ani strachu, ani bólu, nie czuję nic.

RAISA

Leżę na twardym materacu przykryta czymś sztywnym. Gdzie jestem? Co się ze mną dzieje? Nic nie pamiętam. Boję się.

Wdech..

Wydech..

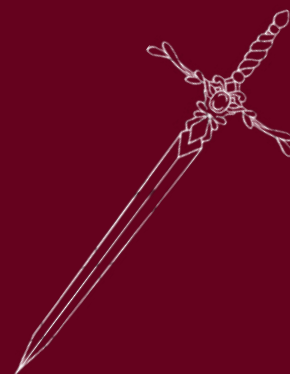
Wdech.. Próbuję oddychać, ale nie mogę.

Oddychaj.

- Jestem tu Raisa.

-Hale?

Oddycham.

CIĄG DALSZY NASTĄPI...

CIEKAWOSTKI HISTORYCZNE

Ogród zoologiczny na Wawelu

Ogród zoologiczny na Wawelu istniał za panowania Władysława Jagiełły w XIV wieku. W zwierzyńcu tym mieszkała para lwów – prezent od władz Florencji. Podarunek miał na celu przypodobanie się królowi, by przychylniej patrzył na florenckich kupców.

Jak pachnie „Dama z gronostajem”?

Obraz „Dama z gronostajem” nazywany również „Dama z łasiczką” autorstwa Leonardo Da Vinci jest wystawiony w Muzeum Narodowym w Krakowie. Konserwatorzy postanowili zbadać, jak ten słynny obraz pachnie. Zapach malowidła zamknięto we flamastrze. Według Elżbiety Zygier - głównej konserwarki muzeum można poczuć zapach cytrusów oraz deski orzechowej i farb, którymi został namalowany.

Klątwa Jagiellończyka

Czy znacie może pojęcie „Klątwy Tutenchamona”?

Podobnie jak w przypadku tego starożytnego władcy i otwarcia jego grobu oraz tego skutków było, gdy w 1973 roku otwarto grób Kazimierza Jagiellończyka. Wszystkie osoby, które znajdowały się przy otwieraniu i badaniu tego artefaktu, zmarły. Dlaczego? Ponieważ ciało byłego króla nie zostało od razu pochowane oraz w trumnie rozmnożyły się bakterie nieznanne w naszych czasach. Dodatkowo ciało spoczywało przez ponad 500 lat w krypcie Świętokrzyskiej na Wawelu.

URODZINY MIKOŁAJA KOPERNIKA, CZYLI Z WIZYTĄ W RENESANSIE.

Witajcie, Kochani! To ja, smok Dinuś. Czy wiecie, że w lutym przypada 552. rocznica urodzin Mikołaja Kopernika, patrona naszej szkoły? W zeszłym roku zaprosiliśmy go do nas i odbyłem z nim arcyciekawą rozmowę. W tym roku to ja zostałem zaproszony przez mistrza. My, smoki, potrafimy przemieszczać się w czasie, dlatego dotarłem w sam raz na urodziny naszego patrona. Była to niezwykła okazja do wędrówki przez epokę, w której żył i dokonywał swoich wielkich odkryć nasz jubilat. Dzisiaj wraz z samym Mikołajem Kopernikiem opowiemy Wam nieco o renesansie.

D: Drogi Mikołaju, bardzo dziękuję Ci, że zaprosiłeś mnie na swoje urodziny, tym razem to ja cofnąłem się w czasie i czuję się tu trochę zagubiony. Czy zatem możesz nam nieco przybliżyć epokę, w której żyjesz, tworzysz, dokonujesz swoich niezwykłych odkryć?

M: Witam cię, Dinusiu, w renesansie. To bardzo ważny okres w dziejach kultury i nauki europejskiej, trudno podać dokładne ramy czasowe, ale mniej więcej rozpoczął się on w połowie XIV wieku, kiedy to Jan Gutenberg wynalazł druk, a jego schyłek przypadł na koniec wieku XVI.

D: Co dokładnie oznacza słowo renesans?

M: Renesans to inaczej odrodzenie, odnowienie i przywołanie ideałów antyku, kolebką naszej epoki są Włochy. Dlatego każdy, kto pragnie zgłębiać wiedzę, poszerzać ją i udoskonalać marzy o tym, aby kształcić się w Padwie, Florencji lub Bolonii, to największe ośrodki kulturalno-naukowe Europy.

D: Dlaczego tak chętnie odwołujecie się do sztuki, literatury, filozofii i nauki starożytnej Grecji i Rzymu?

M: Wyobraź sobie, że całkiem niedawno wyszliśmy z mroku średniowiecza, czasu, w którym tematem przewodnim była śmierć, a w centrum uwagi Bóg. Trochę nas to przytłoczyło, teraz poszukujemy prawdy o człowieku, a mają nam w tym pomóc starożytni klasycy tacy jak Platon czy Arystoteles. Hasło naszej epoki brzmi: "Człowiekiem jestem i nic co ludzkie nie jest nam obce", podczas gdy w średniowieczu wszyscy powtarzali: "Pamiętaj o śmierci".

D: Brr, to w renesansie jest o wiele przyjemniej!

M: Zdecydowanie tak, powrót do starożytnych źródeł, studiowanie dzieł klasyków, nauka łaciny i greki bardzo nas rozwinęły i pomogły stworzyć coś nowego. Bardzo chcemy zrozumieć świat, który nas otacza i lepiej go poznać.

D: To trochę tak jak w naszym XXI w., tylko że my mamy do tego doskonalsze narzędzia.

M: To prawda, gdyby w mojej epoce istniała AI, to pewnie ubiegłaby mnie w stworzeniu teorii heliocentrycznej.

D: Nie do końca, póki co AI nie jest w stanie stworzyć nic nowego samodzielnie. Także Twoja teoria nie byłaby zagrożona.

M: Uff, to znaczy, że jednak zapisałbym się w historii świata, całkiem dobra wiadomość!

D: Czy mógłbyś nam jeszcze nieco przybliżyć inne wybitne postacie z Twojej epoki?

M: Ta najbardziej znana to Leonardo da Vinci. Miałem nawet okazję poznać go osobiście.

Zachwycają mnie jego dzieła sztuki, ale też i wynalazki. Podobnie jak ja Leonardo zdobywał wiedzę wszechstronną, dodatkowo ma niezwykle talent, aby zobrazować to, co podpowiada mu rozum i serce. Innym wybitnym artystą jest Michał Anioł Buonarroti, którego freski w Kaplicy Sykstyńskiej zachwycają Was do dzisiaj lub majestatyczna rzeźba Dawida, w której widać każdy, najdrobniejszy szczegół ludzkiej sylwetki. Musisz wiedzieć, że w naszej epoce nie mamy atlasów anatomicznych, a mimo to obaj artyści idealnie zachowują proporcje ludzkie. Choć akurat Dawid jest monumentalnie wielki, został wyrzeźbiony jako symbol odwagi, dumy i niezależności.

D: W takim razie jak artyści renesansu zdobywają tak szczegółową wiedzę?

M: Pamiętasz nasze hasło: "Nic, co ludzkie, nie jest nam obce"? Znaleźli sposób, aby dokładnie obejrzeć ludzkie ciało, nie znam szczegółów, ale to chyba dosyć makabryczne...

D: Zatem nie będziemy drażnić tego tematu, zwłaszcza, że nasi czytelnicy są jeszcze młodzi.

M: Zdecydowanie, ten wątek przemilczmy. W każdym razie renesans to naprawdę niezwykle okres i jestem szczęśliwy, że dane mi jest żyć w tych czasach, cieszę się, że moje odkrycia pomogą w przyszłości lepiej zrozumieć świat.

Bardzo mi miło, że mnie tu odwiedziłeś, pozdrów czytelników "Koperniczków" i przekaż im, że warto poszerzać wiedzę o świecie. Mam nadzieję, że bycie człowiekiem renesansu w XXI wieku nie jest passe.

D: Drogi Mikołaju i ja Ci dziękuję za zaproszenie, myślę, że choć dzieli nas kilka epok ideały renesansu i dzisiaj wielu przyświecają. Jesteś patronem naszej szkoły, to zobowiązuje, wierzę, że znajdą się wśród naszej szkolnej społeczności osoby, które będą chciały się wszechstronnie kształcić i rozwijać. Ściskamy Cię ciepło i mam nadzieję, do zobaczenia za rok!

Tłusty Czwartek

Tłusty czwartek – ostatni czwartek przed Wielkim Postem (czyli 52 dni przed Wielkanocą) w kalendarzu chrześcijańskim. Znany także jako zapusty, mięsopust, karnawał. Tłusty czwartek rozpoczyna ostatni tydzień karnawału. W Polsce oraz w katolickiej części Niemiec, wedle tradycji, w tym dniu dozwolone jest objadanie się.

Ponieważ data tłustego czwartku zależy od daty Wielkanocy, dzień ten jest świętem ruchomym. Następny czwartek jest czwartkiem po Środzie Popielcowej i należy do okresu Wielkiego Postu, podczas którego chrześcijanie ze względów religijnych (pokutnych), jako przygotowanie do Świąt Wielkanocy powinni zachowywać post, czyli wstrzemięźliwość od przyjmowania niektórych pokarmów. Może wypaść pomiędzy 29 stycznia a 4 marca.

Najpopularniejsze potrawy to pączki i faworki, zwane również w niektórych regionach chrustem lub chruścikami. Dawniej objadano się pączkami nadziewanymi słoniną, boczkiem i mięsem, które obficie zapijano wódką.

Historia Zwyczaju

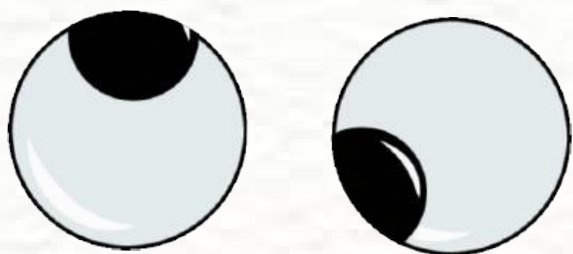
Geneza tłustego czwartku sięga pogaństwa. Był to dzień, w którym świętowano odejście zimy i nadejście wiosny. Ucztovanie opierało się na jedzeniu tłustych potraw, szczególnie mięs oraz piciu wina, a zagryzkę stanowiły pączki przygotowywane z ciasta chlebowego i nadziewane słonią. Rzymianie obchodzili w ten sposób raz w roku tzw. tłusty dzień.

W specyficzny sposób obchodzono tłusty czwartek w Małopolsce. Nazywany on był wówczas combrowym czwartkiem. Według legendy nazwa pochodzi od nazwiska żyjącego w XVII wieku krakowskiego burmistrza o nazwisku Comber, będącego prawdopodobnie postacią fikcyjną, człowieka złego i surowego dla kobiet mających swoje kramy i handlujących na krakowskim rynku. Mówiono: *Pan Bóg wysoko, a król daleko, któż nas zastoni przed Combrem*. Umrzeć miał on w tłusty czwartek. W każdą rocznicę śmierci przekupki na targu urządzały więc huczną zabawę i tańce. Podczas zabawy zaczepiały przechodzących tamtędy mężczyzn, których zmuszały do tańca lub do oddawania wierzchniej odzieży w zamian za krzywdy, jakie wyrządził Comber.

Około XVI wieku w Polsce pojawił się zwyczaj jedzenia pączków w wersji słodkiej. Wyglądały one nadal nieco inaczej niż obecnie – w środku miały bowiem ukryty mały orzeszek lub migdał. Ten, kto trafił na taki szczęśliwy pączek, miał cieszyć się dostatkiem, szczęściem i powodzeniem.

Jak widzą nas nasi pupile?

Zwierzęta postrzegają świat nieco inaczej niż my. Dotyczy to przede wszystkim kolorów. Większość zwierząt nie jest w stanie zidentyfikować tak wielu barw i odcieni co człowiek.

PSY

Drogi Czytelniku, przyjrzyjmy się temu, jak widzą najpopularniejsi z naszych czworonożnych przyjaciół.

1. **KOLORY** - postrzegają świat w kolorze żółtym, niebieskim oraz szarym.
2. **OSTROŚĆ** - słabo widzą z oddali i nie potrafią szybko wyostrzyć obrazu z bliska, za to psie oczy mają znacznie większą wrażliwość na ruch.
3. **WIDZENIE W CIEMNOŚCI** - bardzo dobrze widzą w ciemności. Zawdzięczają to specjalnej błonie odblaskowej odbijającej światło przez siatkówkę i przekierowującej promienie znów na siatkówkę. To dzięki niej dostrzegają każdy ruch.
4. **POLE WIDZENIA** - kąt widzenia psów wynosi około 250 stopni, podczas gdy u ludzi maksymalnie 190 stopni.

KOTY

1. **KOLORY** - widzą dichromatycznie (dwukolorowo).
Ich świat ma zabarwienie niebiesko-fioletowe i zielono-żółte.
2. **OSTROŚĆ** - ich wzrok nie jest tak ostry jak nasz - widzą mniej szczegółów.
Obiekty w oddali (powyżej 6 metrów) są dla nich zamglone.
3. **WIDZENIE W CIEMNOŚCI** - mają 6 razy więcej komórek odpowiedzialnych za widzenie w słabym świetle niż człowiek. Koty mają specjalną warstwę w oku (tapetum lucidum), światło odbija się w ich oczach, co daje im świetną widoczność w nocy (efekt "świecących" oczu).
4. **POLE WIDZENIA** - kąt widzenia kotów to około 200 stopni. Pomaga im to zauważyć każdy ruch wokół siebie.

ŚWINKI MORSKIE

1. **KOLORY** - widzą w kolorze.
2. **OSTROŚĆ** - mają ostrzejszy wzrok niż człowiek.
3. **WIDZENIE W CIEMNOŚCI** - mają bardzo dobre widzenie w nocy.
4. **POLE WIDZENIA** - ich oczy są umieszczone po bokach głowy, co zapewnia niezwykle szerokie pole widzenia wynoszące aż 340 stopni.
Nie są jednak w stanie różnicować wysokości, dlatego musimy uważać, aby nie zostawiać ich na wzniesionych powierzchniach.

PAPUGI

1. **KOLORY**- widzą te same kolory co ludzie, ale bardziej nasycone i mają większą rozdzielczość.
2. **OSTROŚĆ** - mają znakomite zdolności ostrości widzenia.
3. **WIDZENIE W CIEMNOŚCI**-mogą widzieć w ciemności, przy użyciu czarnych światła.
4. **POLE WIDZENIA**-ich oczy są umieszczone po bokach głowy, co daje im szerokie pole widzenia.

1. Pszczoła ma dwoje dużych oczu złożonych i trzy przyoczka, znajdujące się na szczycie głowy.

CIEKAWOSTKI!

2. Pająki widzą wzory światła i ciemności, a nie kolory.

3. Kozy widzą pod kątem od 320 do 340 stopni dzięki prostokątnym źrenicom.

4. Mucha widzi za pomocą oczu złożonych, z których każde składa się z 4 tysięcy małych oczek.

5. Oczy kameleona są wyłupiaste i mogą poruszać się niezależnie.

Podsumowując, każdy z nas powinien dbać o swojego pupila, a szczególnie o jeden z jego zmysłów - wzrok.

Odwiedzajmy weterynarza, jeśli mamy jakieś wątpliwości związane z tym narządem u zwierząt. Bądźmy wyrozumiali dla naszych czworonożnych przyjaciół, bo świat widziany ich oczami wygląda zupełnie inaczej.

Dzień Otwarty

Szanowni Rodzice, Drogie Dzieci zbliża się **DZIEŃ OTWARTY** naszej szkoły!

Dyrekcja, Grono Pedagogiczne i Uczniowie mają przyjemność zaprosić Was na

Dzień Otwarty szkoły, który odbędzie się dnia **28 lutego 2025 r. od godz. 15.00 –**

19.00. To doskonała okazja, aby poznać naszą szkołę oraz spotkać się z nauczycielami. Ten dzień będzie obfitować w atrakcje i zabawy, zaplanowaliśmy między innymi:

- malowanie twarzy,
- gry i zabawy edukacyjne,
- zajęcia z lego,
- kodowanie,
- doświadczenia fizyczno-chemiczne,
- szachy,
- zajęcia z języka angielskiego, niemieckiego, biologii.

**Czekamy na WAS!
ZAPRASZAMY!**

Dzień Bezpiecznego Internetu – Odpowiedzialność w Sieci

Internet stał się nieodłączną częścią naszego życia. Używamy go do nauki, pracy, rozrywki, a także do kontaktu z innymi. Warto jednak pamiętać, że w sieci czai się wiele zagrożeń. Dlatego co roku, **4 lutego**, obchodzimy Dzień Bezpiecznego Internetu, który przypomina nam, jak korzystać z Internetu w sposób odpowiedzialny i bezpieczny.

Dzień Bezpiecznego Internetu (DBI) to inicjatywa mająca na celu podnoszenie świadomości na temat bezpiecznego korzystania z sieci. W Polsce i na całym świecie organizowane są różne wydarzenia, które pomagają dzieciom i młodzieży w nauce, jak unikać zagrożeń w Internecie. Tematem tegorocznej edycji jest "Razem dla lepszego Internetu", co ma na celu promowanie wartościowych treści w sieci i przeciwdziałanie hejtingowi oraz cyberprzemocy.

Bezpieczeństwo w sieci – czego unikać?

W sieci czeka na nas wiele pułapek. Warto pamiętać o kilku zasadach, które mogą pomóc w zachowaniu bezpieczeństwa:

- Ochrona danych osobowych – nie dziel się w sieci swoimi danymi osobowymi (takimi jak adres zamieszkania, numer telefonu czy adres e-mail) bez potrzeby. Pamiętaj, że to, co raz wrzucisz do Internetu, może pozostać tam na zawsze.
- Unikaj nieznanymi źródeł – nigdy nie otwieraj podejrzanych linków, nie klikaj w nieznanne załączniki. Złośliwe oprogramowanie może uszkodzić twoje urządzenie lub ukraść dane.
- Szanuj innych – Internet to przestrzeń, w której łatwo zapomnieć, że po drugiej stronie ekranu siedzi człowiek. Staraj się nie angażować w hejt, obraźliwe komentarze czy cyberprzemoc.

Koperniczki

Źródła:

Walentynkowe DIY: pl.pinterest.com

Kartki walentynkowe:

<https://www.westwing.pl/inspiration/porady-triki/diy/kartki-walentynkowe/>

Słodkie rekordy: Delimero, biuro rekordów

Dzieci Północy: „DZIECI PÓŁNOCY-W.Chima „Zaklinacz cieni.”

Ciekawostki historyczne: CiekawostkiHistoryczne.pl

Urodziny Mikołaja Kopernika: pl.wikipedia.org; M.

Przewoźniak: “Mikołaj Kopernik. Geniusz, który wstrzymał Słońce”

Tłusty czwartek: pl.wikipedia.org

Jak widzą nas nasi pupile?: www.national-geographic.pl ;
www.fitmin.pl

Koperniczki

Autorki i autorzy materiałów

Okładka: Aleksandra Wolak 7B

Spis treści: Aleksandra Wolak 7B

Walentynki: Zuzanna Kukla 7B

Historia walentynek: Anna Żywiec 5A

Poezja walentynkowa: Maja Rzepa 7C

Walentynkowe DIY: Lena Gąsior 8A

Kartki walentynkowe: Zuzanna Golonka 7B

Walentynkowy komiks: Hanna Ogorzelec 5A

Przepisy: Zofia Harpula 8A

Słodkie rekordy: Matylda Kołodziej 5B

Książki: Dorota Zajac 7C

Dzieci Północy: Julia Kieć 8A

Ciekawostki historyczne: Aleksandra Wolak 7B

Urodziny Mikołaja Kopernika: Alicja Gąsior 5A

Tłusty czwartek: Ada Damian 7C

Jak widzą nas nasi pupile?: Laura Zelek 5B

Dzień Otwarty: mgr Kinga Maj

Dzień Bezpiecznego Internetu: Amelia Lechowicz 8A

Opieka merytoryczna: mgr Kinga Maj

*Do zobaczenia w
marcu!*

